

Den gångna lördagen och söndagen har elva män och två kvinnor suttit i Hotell Sveas konferenssal, djupt koncentrerade över sina brädspel. De bevarar ett minst 500 år gammalt nordiskt arv, som överlevt tack vare Regalskeppet Vasa.

Två och två har de suttit vid bordet, fokuserade på strategin och tärningslagen i det gamla svenska brädspellet. 13 spelare deltog i helgens Österlencupen på Hotell Svea.

FOTO: TORUN BÖRTZ

Kjell Zackrisson har spelat bräde sedan unga år, och även lärt ut det till sin lillebror Patrik, som nu driver Hotell Svea.

Bräde liknar backgammon till utseendet, men reglerna är annorlunda. Bräde innehåller också lite mer strategiskt tänkande, enligt utövarna.

I helgen spelade alla deltagare åtta matcher, enligt systemet att vinnare möter vinnare och förlorare möter förlorare. Varje match består av tre partier.

Spelare bevarar ett kulturarv

SIMRISHAMN

Troligen har det spelats bräde ända sedan medeltiden i Sverige, men i mitten av 1900-talet höll traditionen på att dö ut.

Så bärgades Regalskeppet Vasa 1961.

I kaptenshytten där hittade man ett brädspel, berättar Kjell Zackrisson, som äger Hotell Svea i Simrishamn.

Snart bildades en brädspelssektion inom Vasamuseets vänner och reglerna renodlades.

Nu träffas brädspelare på Vasamuseet varje onsdag, och där har det också hållits SM varje år, berättar Kjell Zackrisson, som själv vann den åtråvärda titeln 2016.

Han vill gärna sprida spelandet till fler delar av landet, och det låg nära till hands att förlägga ett mästerskap till Hotell Svea, som drivs av hans lillebror Patrik Zackrisson.

På lördagsförmiddagen samlades spelentusiaster från Göteborg, Stockholm, Trosa och Lund. Per Johan Emtell från Sandviken var

också på plats, även han en gammal mästare.

Jag lärde mig spela bräde av mina föräldrar, och jag spelar ett parti varje dag med min fru, berättar han.

Per Johan Emtell håller på att skriva en bok om brädspel, och han sprider också information via sin hemsida och facebook.

Vi känner till omkring femtio personer som håller på med brädspel i Sverige i dag, men det finns säkert femtio till, säger han.

Det gamla svenska brädspellet liknar backgammon, men reglerna är annorlunda.

Det tar lite längre tid att lära sig, och det handlar lite mer om strategi, förklarar Kjell Zackrisson.

Det är just det strategiska tänkandet som fascinerar både honom och Per Johan Emtell, samtidigt som det lilla inslaget av slump alltid gör matcherna ovissa.

Ett år spelade jag SM-final, och motståndaren skulle vinna om han slog en etta. Vid alla andra

slag skulle jag vinna. Men han slog en etta, och blev svensk mästare, säger Per Johan Emtell – som aldrig kommer att glömma det slaget.

Det svenska brädspellet har lämnat många spår efter sig genom tiderna, i konsten och litteraturen – och även i språket. Ordet sinkadus lär härstamma från ett tärningslag i brädspel. Att slå en tvåa och en femma med tärningen kallades nämligen sinkadus, efter det franska cinq (fem) och deux (två).

Att inte ha en janne kommer säkert också från brädspel, säger Kjell Zackrisson.

Den som "blir janne" förlorar nämligen ett parti, medan vinnaren får extra många poäng vid ett janslut. Och att inte "ha en janne" är slang för att inte ha en chans.

I helgens turnering spelade varje deltagare åtta matcher, om tre partier. Segrare blev till slut Per Johan Emtell, som vann över Kjell Zackrisson i finalen.

BRITTRISBERG